

นิทานสุภาษิตจีน (139) 成语故事 (一三九)

นิทานสุภาษิตจีนที่ “เรียนไทยได้จีน” จะนำเสนอในฉบับนี้คือ 南辕北辙/南轅北輻 Nán yuán běi zhé (หนาน หยวน เป่ย์ เจ้อ) โดย คำว่า 南nán (หนาน) แปลว่าทิศใต้ ทางใต้ 轅/輻yuán (หยวน) แปลว่า แอกรถม้า หรือรถม้าจากทางใต้ 北běi (เป่ย์) แปลว่า ทิศเหนือ 辙/輻zhé (เจ้อ) แปลว่า รอยล้อรถ รอยล้อเกวียน นำมารวมกันแปลตรงๆ หมายถึง รถเทียมม้าจากทางใต้แต่ทั้งรอยล้อที่มุ่งสู่ทางทิศเหนือ ในความหมายแฝงก็จะหมายถึง มีจุดประสงค์ที่จะไปทางใต้ แต่แสดงให้คนอื่นเห็นว่ากำลังไปทางเหนือ หรือก็คือทำอย่างนี้แต่หวังผลอย่างนั้น การกระทำกับเป้าหมายมันคนละทางกัน รายละเอียดดูตัวอย่างจากนิทานสุภาษิตนี้

จีนในยุคปลายสมัยรัฐศึก 战国后期/戰國後期 Zhàn Guó hòuqī (จ้าน กั๋ว ไห้วซี) รัฐบางรัฐที่เคยเข้มแข็งยิ่งใหญ่ ก็เริ่มอ่อนแอลงหรือล่มสลายตัวไป บางรัฐที่แต่ก่อนหน้าอ่อนแอ ก็กลับเข้มแข็งขึ้นมา มีรัฐหนึ่งชื่อรัฐเว่ย์ 魏国/魏國 Wèi Guó (เว่ย์กั๋ว) ซึ่งเคยเป็นรัฐที่

(ที่มาภาพ : <https://image.baidu.com/search>)

ยิ่งใหญ่ในอดีต เมื่อถึงตอนนี้เริ่มถดถอยจนใกล้จะล่มสลายเลยทีเดียวน ด้วยเหตุนี้ เจ้าผู้ครองนครรัฐเว่ย์จึงคิดเตรียมส่งกำลังทหารเข้าบุกโจมตีรัฐเล็กรัฐหนึ่งชื่อรัฐหันตัน 邯鄲 Hándan ปัจจุบันคือบริเวณมณฑลเหอเป่ย์ ในระหว่างที่จะสร้างความยิ่งใหญ่ให้รัฐของตน ชาวเว่ย์ก็แพร่ออกไป ชวนนางคนหนึ่งชื่อจี้เหลียง 季梁 Jì Liáng ซึ่งตอนนั้นได้รับคำสั่งให้เป็นทูตสันถวไมตรี เดินทางไปเชื่อมสัมพันธกับรัฐต่างๆ ในระหว่างปฏิบัติการก็เจอ จี้เหลียงได้ทราบข่าวเรื่องการเตรียมก่อสงครามของเจ้านาย จึงรีบเร่งเดินทางกลับรัฐเว่ย์ เพื่อขอเข้าเฝ้าเจ้านครรัฐหันตัน เมื่อได้พบเจ้านครรัฐเว่ย์แล้ว จี้เหลียงก็พูดว่า ในระหว่างทางที่เดินทางกลับมานี้ ข้าพเจ้าได้พบคนเดินทางคนหนึ่งบอกว่า กำลังจะเดินทางไปรัฐฉู่ ข้าพเจ้าก็บอกว่า รัฐฉู่อยู่ทางใต้ แต่ท่านกำลังควมารถเทียมม้าไปทางเหนือ คนนั้นก็ตอบว่า ไม่เป็นไร ม้าของเขามันเป็นม้าดี ข้าพเจ้าก็พูดอีกว่า ม้าของท่านมันเป็นม้าดี แต่ทิศทางของท่านไม่ใช่ทางที่จะไปรัฐฉู่ ชายคนนั้นก็ตอบว่า ไม่เป็นไร เขามีเงินทุนเดินทางเยอะ ข้าพเจ้าก็พูดว่าเงินของท่านมันจะเยอะ แต่ทิศทางของทางไม่ใช่ทางที่จะไปรัฐฉู่ ชายคนนั้นก็ตอบว่า ไม่เป็นไรคนขับรถม้าของเขามีฝีมือดี ดังนั้นด้วยเหตุผลการเดินทางผิดทิศทางของเขาต่างๆ นานาเหล่านี้ มีแต่จะทำให้เขาเดินทางไปยังห่างจากรัฐฉู่อันเป็นเป้าหมายของเขามากยิ่งขึ้นเรื่อยๆ มันก็เหมือนกับที่ข้าพเจ้าได้ทราบมาว่า ท่านอ่องกำลังเตรียมทัพเพื่อไปบุกโจมตีรัฐหันตัน อันการกระทำของท่านนั้น แม้นเป้าหมายของท่านก็คืออยากจะทำเพิ่มพูนความยิ่งใหญ่ของรัฐเว่ย์ให้กลับคืนมา อยากสร้างชื่อเสียงให้โด่งดังขึ้นมา แต่ผลของมันจะทำให้ท่านมีศัตรูมากยิ่งขึ้น เมื่อเป็นเช่นนั้นแล้ว เป้าหมายของท่านก็จะห่างไกลจากความเป็นจริงมากยิ่งขึ้น

ข้อคิดจากประโยคสุภาษิตนี้

成语比喻：行动和目的正好相反。
成語比喻：行動和目的正好相反。
Chéngyǔ bǐyù: Xíngdòng hé mùdì
zhènghǎo xiāngfǎn.

เฉิงยหวิ เปียวี : ลิงโต้ง เทอ มู่ตี เจ็งห่าว เซียงฝั้น
สุภาษิตเปรียบเทียบว่า การกระทำและวัตถุประสงค์เป็นสิ่งที่ตรงกัน
ข้าม

ประโยคตัวอย่างที่ใช้จำนวนสุภาษิตนี้ เช่น
关于这件事，我和他的想法南辕北
辙，根本谈不拢。
關於這件事，我和他的想法南轅北
轍，根本談不攏。

Guānyú zhè jiàn shì, wǒ hé tā de xiǎngfǎ
nán yuán běi zhé, gēnběn tán bù lǒng.

กวานยหวิ เจ้อ เจี้ยน ฉื่อ, หว้ว เทอ ทา เตอะ เสียงฝ่า หนาน
หยวน เปีย เจ้อ, เกินเปิ่น ถาน ปู้ โหล่ง

ในเรื่องนี้ ฉันกับเขาต่างมีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน จึงยาก
ที่จะเจรจากันได้

ศูนย์ภาษาและวัฒนธรรมจีนสิรินธร มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง